

LEEGION ON NENDE NIMI.

Hiljuti ilmus "Luubis" üpris intrigeeriv artikkel, mis ka vastavat pealkirja kandis: Kas hullud viivad maailma edasi? Selles käsitleti vaimsete hälvetega inimeste osatähtsust inimkonna ajaloos. Probleem on huvitav, sest enamik meist on kahtlemata kuulnud väidet, et geniaalsust lahutab hullumeelsusest vaid üks pisike samm.

Antud teemal arutledes võime jõuda kaugelt hirmuäratavamate tulemusteni, kui nimetatud artiklis. Tegelikult on ühe võimaluse välja pakkunud Grigori Klimov oma raamatus "Leegion on nende nimi", mille esimene variant valmis 1970. aastal "Sellesinatse maailma valitseja" nime all. Hiljem on raamat täienenud ning selle nimigi muutunud.

"Leegionit" peetakse raamatuks, mille taolist varem pole kirjutatud ja seal püstitatud probleemid, õigemini nende seletused nii pöörased, et vene emigrantlikud kirjastused keeldusid üksteise järel seda avaldamast või siis katkestati juba alustatud järjejutu avaldamine ajalehtedes, ajakirjades.

Sama toimus välismaistes kirjastustes: USA-s keeldus seda avaldamast 50 kirjastust, Lääne Saksamaal 20 j Prantsusmaal 10.

RAAMAT

koosneb 13 peatükist ja on varustatud Stratfordi Ülikooli kaasaegse nõukogude kirjanduse professori S. P. Novikovi eessõnaga ning Woodhaveni Ülikooli sotsiaalpsühholoogia professori V. B. Saharovi järelsõnaga.

Tegevus ulatub Suurest Sotsialistlikust Oktoobrirevolutsioonist lähiminevikku ning keerleb kahe venna ümber, kellest üks asub tööle GPU-sse ning teeb Siseministeeriumi saladuslikus 13. osakonnas karjääri, töustes KGB marssaliks ja Nõukogude riigijuhtide halliks kardinaliks. 13. osakond tegeleb nn. leegionäride ja nende kaasajooksikute väljaselgitamise, ärakasutamise (masside ja üksikisikute manipuleerimine) ning elimineerimisega, kasutades selleks nii psühhoanalüütilisi meetodeid, A. Kinsey seksuaaluuringute tulemusi, šamaanide kogemusi kui ka Piiblitarkust.

GRIGORI KLIMOV.

Autori kohta saame eessõnast teada, et ta sündis Novotšerkaskis, lõpetas kohaliku Industriaalinstituudi insener-elektrikuna ja hiljem Moskvast Energeetikainstituudi ning Võõrkeelte Instituudi. Sõja ajal värvati ta sõjalis-diplomaatilisse teenistusse, mis võimaldas tal 1947. aastal Berliinis Läände karata.

"Leegion" pole Klimovi esimene teos. Varem ilmus talt bestselleriks tõusnud "Berliini Kreml", millest on tehtud ka kolm filmi: "Weg Ohne Umkehr" Saksamaal, mis tunnistati 1954. aastal parimaks, "The Road of no Return" Inglismaal ja "No Way Back" USA-s.

1949. - 1951. aastani osales Klimov Münchenis Harvardi projektis, mis tegeles nõukogude emigrantide psüühika uurimisega, püüdes leida hoobasid,

mida rakendada alanud külmas ja psühholoogilises sõjas. Seetõttu oli Klimov hästi kursis nii Nõukogude kui USA luureteenistuste köögipoolega. Räägiti, et ta ise olla juhtinud üht USA luure ülisalajast projekti.

Harvardi projekt otsis seletusi põhjustele, miks on vaimsete hälvete ja enesetappude protsent nõukogude emigrantide hulgas nii suur, miks represseeriti Nõukogude Liidus vabameelseid kunstnikke, kirjanikke? Projekti tulemused olid loomulikult salastatud ja Grigori Klimov esimene, kes saladuskatet kergitas, kasutades selleks oma romaani.

Sai selgeks, et projektis osalenud teadlased püüdsid välja selekteerida teatud inimtüübi esindajaid, milleks kasutatakse isiksuse uurimise projektiivtehnikaid, analüütilist vestlust jne., ja kelle hulka kuulusid teiste kõrval ka John F. Kennedy tapnud Lee Harvey Oswald ja Oswaldi tapnud Jack Ruby.

Viiekümnendate aasate lõpul ja kuuekümnendate algul räägiti sellega seoses Läänes palju Vene salajasest imerelvast, mis põhineb sotsiaalpsühholoogia varjatumate aspektide tundmisel. Kas mitte seda relva ei kasutatud ülalnimetatud indiviidide käitumise juhtimiseks?

LENINI KOMPLEKS

on see, mis seob nii Rubyt kui Oswaldit. Sama kompleksi all kannatas ka enim tuntud nõukogude luuraja Kim Philby, kes pärast 34- aastast teenistust Briti luures 1963. aastal Briti Impeeriumi Ordeni kavalerina Nõukogudemaale pages. Lenini kompleks oli Vladimir Iljitšil endal, aga ka USA rajajal George Washingtonil.

1935. aastal Nõukogudemaal käima lükatud "Suur Puhastuski" oli suunatud eelkõige sama kompleksi kandjate vastu.

Klimov kirjeldus Siseministeeriumi 13. osakonna meetoditest on nii värvikas, et selle olemasolu tundus vägagi tõepärasena, või siis arvati, et kui sellist osakonda veel pole, siis pärast "Leegioniga" tutvumist Nõukogude Liidus see kindlasti luuakse.

PIIBEL JA DIALEKTILINE MATERIALISM.

Klimovi probleemikäsitus on uudne: ta ei tõmba piirjoont kapitalismi ja kommunismi vahele, vaid Hea ja Kurja vahele. Kusjuures Kurjale, mida Piiblis Saatanaks nimetatakse, läheneb ta dialektilisest materialismist lähtudes. Tänu sellele muutuvad ka Piiblis käsitletud probleemid objektiivseks reaalsuseks.

Kuidas aga Kurja ära tunda? Piibel väidab: Neil on silmad, aga nad ei näe, neil on kõrvad, aga nad ei kuule... Tegelikult kehtib see Piiblightsitaat igapäevaeluski, näiteks abiellumise puhul, millest Raamatute Raamatu väidetel "pooled ei too midagi peale õnnetuse".

Võtkem näiteks intelligentse, kõrgema haridusega noormehe, kes endale kaasat otsib. Loomulikult soovib ta partneriks endasarnast haritud piigat. Piiblit uskudes, peaks ta valides ülimat hoolikust üles näitama, sest 50 % tõenäosusega on selline abielu nurjumisele määratud. Ja Piibli hoiatus pole

sugugi õhust võetud, sest sama võib järeldada ka teatud sotsioloogiliste uurimuste tulemustest, kõrgest lahutuste protsendist kõrgharidusega inimeste hulgas. Puudub maagiline kristall, milles tulevikku näha võiks.

Samas on võimalik kasutada kristallina "Leegioni", andes seda lugeda oma tulevasele kaasale, olles sellest eelnevalt sissejuhatuse autori soovitusel ühe lehekülje välja rebinud. Reaktsiooni järgi võib näha, milliseks kujuneb kooselu temaga. Kui ta ilmutab raamatu suhtes meelepaha, ärritub sellest rääkides, väites, et kõik selles kirjeldatu on vale, siis tuleks abiellumisplaanid küll edasi lükata ja uus partner leida.

SAATAN KUI HAIGUS.

Thomas Manni romaanis nakatas Faustus end süüfilisse, saavutamaks geniaalsust. Selline oli hind. Samuti räägiti pärast Lenini ja Hitleri surma, et nad olla olnud süfiliitikud. On see juhuslik kokkusattumus? Tegelikkus on siiski märksa hullem.

Dialektilisest materialismist lähtudes pole Saatan, kelle nimeks on Legion, midagi muud kui raske, keeruline sotsiaalne haigus. Samas ei saa eitada ka teatavat sarnasust süüfilisega - seegi haigus on pärilik ja tal on erinevad staadiumid, mida esindavad väljakujunenud haiged, kandidaadid, kaasajooksikud ja kaasatundjad, kes moodustavadki Piiblis kirjeldatud Leegioni.

LEEGIONÄRID.

A. Kinsey uurimuste tulemusena võib ära tuua ka nende protsentuaalse osakaalu igas arenenud ühiskonnas - see on 37. Leegionärid ei jagune erinevate ühiskonnakihtide vahel võrdselt, intelligentsi hulgas on neid 50 % ja loovintelligentsi hulgas koguni 75%.

See seletab ka ärevuse ja vastumeelsuse "Leegioni" vastu vene emigrantlikes kirjastustes (ja mujalgi). 75% toimetajatest, kultuurträägeritest hakkab närveerima, protesteerima, et kõik raamatus kirjeldatu on vale, et see pole hoopiski nii... Samas saab ka selgeks, miks on revolutsionäärade laste hulgas massiliselt levinud enesetapumõtted. Näiteid ei maksa kaugelt otsida, võtke või Karl Marx, Bakunin, Trotski või Stalin.

Samal põhjusel langesid Nõukogude Liidus "kraanide kinni keeramise" aegadel löögi alla kõigepealt poeedid, kirjanikud, kunstnikud, kelle hulgas leegionäride protsent on suurim - 75.

Nõukogude puhastusest ei erine millegi poolest ka Hitleri poolt toime pandu.

Rakendades Piiblitarkust dialektilisest materialismist lähtudest saab selgeks ka see, miks sooritas väidetava enesetapu Marilyn Monroe ja miks naabrimees naisest lahutab?

Piiblist leiame ka seletuse vastuväidetele. Seal kirjeldatakse Saatanat järgnevalt: Legion on Tema nimi, kes on Valetaja, Vale Isa, kes kogu aeg tõestada püüab. et Teda pole... Seepärast leidubki ohtralt inimesi, kes kõigest väest püüavad tõestada, et järgnevalt käsitlemisele tulevad faktid

pole tõesed.

Religioosset lähenemist peab Novikov ainuõigeks, sest igasugune teine lähenemisviis viiks Novikovi meelest gaasikambriteni, koonduslaagriteni, massimõrvadeni.

JUHIKS SÜNDINUD.

Kes siis juhivad maailma saatust? Pärast SSOR-i loodi Moskvast Punase proffesuuri instituut, kus kasvatati juhtivat punast kaadrit. Selektatsioon kandidaatide vahel oli väga range. Hiljem loodi selle asemele Kõrgema Sotsioloogia Instituut. Mis alusel toimus valik? Kes olid need väljavalitud, kellest pidid saama töö- ja talurahva eestvedajad?

Lev Tolstoi kirjutab oma päevikus: Olen täiesti veendunud, et maailma valitsevad hullumeelsed. Mittehullud hoiduvad tagaplaanile või ei suuda lihtsalt osaleda.

Hullumeelsed saavutavad alati tervetest kergemini oma eesmärgi, sest neil puuduvad igasugused kõlbelised piirangud, pole neil ei häbi, ei südametunnistust, ja isegi hirmu mitte...

Võtkem näiteks Stalini ja Hitleri. Alles pärast nende surma hakati neid nimetama vaimuhaigeteks, paranoikuteks, skisofreenikuteks, maniakkideks. Siin tasub jälle kord meenutada Piiblit: Neil on silmad, aga nad ei näe, neil on kõrvad, aga nad ei kuule.

Stalin ja Hitler olid hirmuäratavad kujud, kuid toimepandud kuritegudest hoolimata peeti neid nende eluajal ikkagi Isamaa pääsjateks, keda vaimustunult austati. Ja juba pool sajandit pärast nende surma, mille vältel nende hirmutegusid põhjaslikult valgustati, leidub ohtralt inimesi, kes kõike päevavalgusse tiritut eitades neid pühakutena kummardavad ning nende tagasipöördumisele loodavad.

Tolstoil oli õigus, kuid paraku tegi temagi vea - ta ei teinud vahet väljakujunenud haiguse ja haiguslikkusele viitavate sümptomite vahel.

Väga raske on tõmmata piiri, millest alates võib teatud psüühikahäiretega inimest tõeliselt haigeks nimetada. Probleemi võib seletada inimest kummipaelaga võrreldes. Võtkem suurushullustuse või jälitusmaania. Kui pael on 3-4 % ulatuses venitatud, siis on kõik täiesti korras. Kui venimisvõimalusest on kasutatud ära 60 %, on tegemist juba haigusega. Paraku ei suuda erihariduseta inimesed haigust selle varajases faasis ära tunda. Nende jaoks saab asi selgeks alles siis, kui pael on 100 % ulatuses välja venitatud ja inimene hullusärgis ravisutuses ühiskonnast isoleeritud.

Olgu kuidas on, aga psüühikahälvete tekkimise ja haiguse diagnoosimise vahele jääb vägagi pikk ajaperiood, mille jooksul haiglase psüühikaga inimene nii mõndagi ära teha jõuab - eriti kui ta juhtivale kohale on tõusnud. Harvard pole needki juhud, mil selgus saabub alles pärast mõne taolise tegelase surma või siis on haige saavutanud ühiskonnas sellise võimu, et lihtsalt pole enam võimalik üldsust tema haigusest informeerida - (vale)pühakud peavad olema patuta.

Just need lõplikult väljakujunemata haiguspildiga inimesed, neurootikud, psühhopaadid, psühhootikud moodustavad kindlalt väljendunud omadustega omaette inimtüübi, keda Klimov leegionärideks nimetab.

Päris heaks näiteks on siin Lenini poolt "Meie revolutsiooni peegliks" kutsutud Lev Tolstoi ja Vladimir Iljitš ise. Neid mõlemaid ravinud psühhiaater Rossolimo pani neile ühise diagnoosi: "degeneratiivne paranoia-hüsteeriline sündroom, kusjuures domineerib esimene".

Sellistest rahvajuhtidest, kellel haiguspilt peaaegu terviliku kuju on võtnud, võiks mainida näiteks LDP liidrit Zhirinovskit ja Valgevene riigi- ja rahvajuhti, kõigi poolt armastatud Lukašenkot. Näiteid, tõsi küll, mitte nii värvikaid, võib leida meiegi koduvabariigist.

VÕIMUKOMPLEKS

on see, mis seob kõiki nn. juhiks sündinuid. Ülalpool sai mainitud, et neil esineb peaaegu alati psüühikahäireid, nad pole päris haiged, kuid pole enam ka terved. Maniakaalsusse kalduvad tüübid on sageli karismaatilised inimesed, kelle seltskonda nauditakse ja kes oskavad jätta endast mulje kui teguvõimsast, usaldusväärsest indiviidist. Nad on populaarsed, nende sõnu ja lubadusi usutakse. Üpris sageli neid ka kardetakse.

Traditsionaalsetes kultuurides on sellise inimtüübi tüüpilisteks esindajateks näiteks Siberi šamaanid ja Aafrika nõidarstid. Vaimsete hälvete kompleks sünnitab neis haiglasliku võimuiha, mille saavutamiseks on nad kõigeks valmis. Kontroll teiste üle muutub nende isiksuse lahutamatuks osaks. Kui selline šamaan võimust ilma jätta, siis jääb ta raskelt haigeks. Harvad pole ka juhtumid, kus kogukonna poolt hüljatud nõidarstid on võimust ilma jäädes koguni surnud.

Näiteks sobib ka üldtuntud 200 aastat tagasi elanud figuur - Napoleon Bonaparte. Võimust ilma jäetuna ja St. Helena saarele eksili saadetuna suri ta vähem kui kuue aasta jooksul viiekümne-aastaselt.

Ja seisamegi huvitava paradoksi ees - tuleb välja, et nn. sündinud juht sobib kõige vähem teisi juhtima. See paradoks ongi peaaegu kõigi inimkonna ajaloos toimunud sõdade, revolutsioonide, massimõrvade põhjuseks.

"SUUR PUHASTUS".

Jossif Novak kirjeldab oma 1960. aastal New Yorkis ilmunud raamatus "Tulevik kuulub meile, seltsimees!" vestlust vana psühhiaatriga, kus tuli jutuks mõningate psüühiliste hälvete, haiguste vähene esinemine Nõukogude Liidus, mida võimud oma huvides ära kasutama ruttasid, seletades seda kui sotsialistliku ühiskonna tervendavat mõju inimestele, millele pani aluse revolutsioon. Vana arsti sõnul peitus rahva vaimse tervenemise taga tõesti revolutsioon, kuid hoopis teisiti, kui väitis propaganda. Tegelikult hakati pärast revolutsiooni teadlikult hävitama inimesi, kes kannatasid selliste psüühikahäirete, -haiguste all, mis igapäevaelus kohe silma ei torka, nagu neurasteenia, mõned skisofreenia vormid, seksuaalvääristused.

13. mail 1935. aastal võeti poliitbüroos vastu otsus "puhastada" 5%

elanikkonnast. Huvitav on jälgida selle massihävituse protsentuaalset jagunemist sotsiaalsetes kihtides. 2 800 000-st kommunistliku partei liikmest represseeriti 1 220 000 - 44%, 71-st Kommunistliku Partei Keskkomitee liikmest hävitati 55 - 78 %. Nende kahe protsentuaalse näitaja vahelises ulatuses toimus hävitustöö kõikides partei ja valitsuse juhtorganeis, Punaarmee kõrgemas komandokoosseisus ja lõpuks ka NKVD-s endas.

Veelkord leidis kinnitust väide: Revolutsioon õgib oma lapsi, mida oli pea sama jubedalt näidanud Suure Prantsuse Revolutsiooni kogemus.

Põhjus on selles, et revolutsioon pole muud kui haiguslik sotsiaalne protsess, mis tõmbab magneedina ligi ühiskonna haigeid, ebakindlaid elemente. Järelikult on sellised revolutsioonijärgsed "puhastused" ootuspärased.

ELUKUTSELISED REVOLUTSIONÄÄRID JA SEKSUAALVÄÄRASTUSED.

Huvitav on jälgida pärast revolutsiooni toimunud muutusi valitsuse hoiakus homoseksualismi. Vahetult pärast revolutsiooni homoseksualism legaliseeriti. 1934. aastal ilmub aga Kalinini poolt alla kirjutatud seadus, mis kuulutab homoseksualismi Nõukogude Liidus uuesti kriminaalkuriteoks. Ja 1935. aastal algab "Puhastus". Kummaline kokkulangevus, mis?

Psühhoanalüüsi klassik Wilhelm Reich on oma raamatus "Seksuaalrevolutsioon" kirjeldanud "Suurt Puhastust" sellest aspektist lähtudes. Tema sõnul algasid siis massilised homode arreteerimised, sõjaväes aga muutusid enesetapud tõeliseks epideemiaks.

Professor Saharov toob näiteks ühe võimaliku elukutseliste revolutsionääride elu käsitleva filmi, raamatu süzhee, mis kirjeldab kahe revolutsionääri elu enne ja pärast revolutsiooni.

Üks neist on masohhist ja peab tänavanurkadel kihutuskõnesid ning levitab lendlehti. Vahel saab ta politseinikelt kaikaga vastu pead, ta pistetakse pokri, kus teda uued kannatused ootavad. Kuid kõik see muudab kihutustegevuse tema jaoks veelgi nauditavamaks, sest valu ja piina ta igatsebki.

Teine on aga sadist ja lippab ringi nagaan vöö vahel ja pommid karmanis, et neid esimesel võimalusel käiku lasta.

Aegajalt kohtuvad võitluskaaslased konspiratiivkorteris, et uusi programme, tegevusplaane arutada, kuid peamiselt siiski selleks, et oma väärastunud kihusid rahuldada.

Pärast revolutsiooni võitu asub sadist tööle tšekaasse, tema tungid vajavad ju väljundit. Masohhist aga ei leia endale kohta, ka tema kihu nõuab rahuldust. Nii ta siis hakkabki uuesti kihutuskõnedega rahvast uut valitsust kukutama õhutama, kuni endisest võitluskaaslasest tšekist ta kinni nabib, revolvritoru (fallose sümbol) suhu torkab ning teise ilma saadab.

Kas tõesti on kõik revolutsionäärid perverdid? Siin tasuks lahti seletada eelnevalt mainitud dr. Kinsey poolt avastatud protsendid 4 + 33 - 50 - 75, mis tähistavad homoseksuaalseid tendentse erinevates ühiskonnakihtides.

Kõigest 4 % elanikkonnast on väljakujunenud homoseksualistid, kes oma seksuaalseid eelistusi vähemalt enese eest ei varja. Ülejäänud 33 % on olnud vähemalt üks homoseksuaalne kogemus või on nad siis vähemalt kordki elu jooksul homoseksuaalsetest fantaasiatest, unenägudest rahuldust leidnud.

Freud kirjeldas latentset homoseksualismi, mis iseloomustabki seda 33 % elanikkonnast. Latentsete homode hulgas esineb aga igasuguseid psüühikahäireid märksa enam, kui ülejäänud elanikkonna hulgas. Seepärast väidavadki religioossed filosoofid, et Saatan pole hirmus mitte siis, kui ta iseendana esineb, vaid siis, kui me teda ei näe või ära ei tunne.

HEA JA KURJA TUNDMISE PUU.

Kuidas on aga lood selliste tuntud rahvajuhtidega nagu Marx, Lenin, Trotski, Stalin, Hitler? Kõik nad olid ju abielus. Kahtlemata, kuid need abielud võisid olla ka lihtsalt mugavusabielud, varjamaks nende tõelisi seksuaalseid eelistusi.

Lood saavad selgemaks kui meenutada Piiblit: hea ja kurja tundmise puud saab eristada nende viljade järgi. Inimeste viljad on aga lapsed. Lenin ja Hitler olid lastetud, Marxi, Trotski ja Stalini perekondades ja laste hulgas olid aga levinud enesetapud ja psüühilised haigused. Ja ongi kogu lugu.

Kaasajal võib naine lapse saada ka siis, kui ta meest näinudki pole - selleks on spermapangad. Sajandi alguses kasutati teisi teid. On teada, et lesbiliste kalduvustega või viljatute meestega abielus olnud vene naised ostsid prostituutidelt kasutatud kondome, et end võõra spermaga rasestada. Vene keeles on olemas isegi eelkirjeldatust tulenev sõna kõiksuguste jobude ja veidrike kohta - "sõrmega tehtud".

Sellest lähtudes omandab ka Hitleri laiendatud suitsiid teise mõtte. Adolf tappis oma naise Eva Brauni, et too ei saaks avalikustada tema seksuaalsid eelistusi. Paraku hakkab taolisele seletusele kärarikkalt vastu 33 % nii USA, Venemaa kui ka Eesti elanikkonnast...

IMERELV.

"Leegioni" autorit käsitlevas osas mainisime juba Läänes levinud kuuldusi vene imerelvast. Seepärast on tähendusrikas Nõukogude Liidu salateenistuste initsiatiivil toimepandud puhastusoperatsioon 1959. aastal vahetult enne Nõukogude riigijuhi N. S. Hruštšovi ametlikku visiiti.

Politsei korraldas haaranguid homodele, biitnikutele ja muudele veidrikele. Küllap nõukogude salateenistus teadis, keda karta tuleb. Meenutame siinkohal veel fakti, et nii Oswald kui Ruby kannatasid psüühikahäirete all.

Tähendusrikas on ka 1964. aastal Moskvast Maneezhis toimunud modernistlike kunstnike näitus, mis jäi nõukogude ajal viimaseks omasuguste seas. Levinud on jutud sm. Hruštšovi sõimust kunstnike aadressil, milles ta järjekindlalt kordas sõna "pederast". Hruštšov pakkus kunstnikele võimalust soovi korral emigreeruda, millest nii mõnedki kinni

hakkasid. Ehk oli tõepoolest tegu kommunistliku salanõuga, mille eesmärgiks Lääne ühiskonna kõigutamine sinna saadetavate kergesti manipuleeritavate inimeste abil?

Puhastustest pole pääsenud ka Ameerika Ühendriigid. Tuleb vaid meenutada makkartismi aegset nõiajahti, mille käigus Riigidepartemangust ja teistelt võtmepositsioonidelt roogiti välja homoseksualistlike kalduvustega inimesi ja kommunistidele kaasatundjaid. Karmi senaatori enda surmagi riiklikus haiglas ümbritseb salapära - kurjad keeled räägivad, et ta olla mürgitatud.

VÕIMUHOOVAD.

Ülaltoodu annab aluse väita, et üks kolmandik inimkonnast on suhteliselt hõlpsasti manipuleeritav. See osa annab endast aeg ajalt märku igas riigis. Enamasti on just nemad need aktiivsed kodanikud, kellelt pärineb nn. initsiatiiv altpoolt. Nad kaebavad ja hädaldavad, nõudes üha uute seaduste muutmist või vastu võtmist. Neilt lähtuvat initsiatiivi võib ära tunda ettepanekute ajakohatusest. Tõstatatud probleeme kas ei eksisteeri või pole nad antud momendi valupunktis. Olles aga oma tahtmise parlamendis, kus nad vähemalt ühele kolmandikule saadikute häälest loota võivad, läbi surunud, leiavad nad kohe uue, eelmisega võrdselt ajakohatu probleemi, mis tuleks nende meelest parlamentaarsel tasemel lahendada.

Tundes neurootikute, psühhopaatide käitumist reguleerivaid sisemisi ja välimisi mehhanisme, on lihtne neid soovitud suunas juhtida, saavutamaks endale sobilikku lõpptulemust. Aga selleks, et tervikut mingis kindlas suunas kallutada, piisab kõigest ühes suunas vedavast veerandist. Siin võib märgata huvitavat analoogiat epideemiatega. Haiguse leviku tõkestamiseks piisab veerandi elanikkonna vaktsineerimisest.

Kahjuks pole seni leitud vaktsiini psüühikahäirete vastu ja see kätkeb endas poliitikute jaoks nii mõnegi võimaluse. Eriti kui arvestada, et ülalkirjeldatud kolmandiku enda poole võitmiseks antud valimiseelsete lubaduste täitmisega pole mõtet võimule tulles aega raisata - rahule ei jää nad niikuinii.
